

KORTIL

GLE
DANJE
IZ
SLI
ME
ĐU
KA



MIRNA KUTLEŠA

24. 9. — 11. 10. 2024.

GLEĐANJE IZMEĐU SLIKA

Izložbom „Gledanje između slika“ umjetnica Mirna Kutleša predstavlja svoj recentni slikarski ciklus koji je nastajao nekoliko posljednjih godina i koji označava svojevrsan povratak umjetnice slikarstvu velikih formata. Iako su slika i crtež čitavo vrijeme osnova njenog rada, Mirnin senzibilitet za tihe, gotovo nezamjetne manifestacije naše pojavnosti često ju odvodi u manje formate, reduciranog likovnog izraza te lirskog, intimističkog karaktera (*Tihi rad* iz 2016. ili *Daydreaming* iz 2015.). Istog su ugođaja i njene prostorne instalacije i intervencije koje poduzima i poima kao proširenja tradicionalnih medija crteža i slikarstva (*U očima pauka* iz 2017. ili *At the Edge of Life* iz 2012.). Ni konceptualnost Mirni nije strana. Kao što će, ukoliko joj trenutna umjetnička preokupacija to nalaže, lako iskoračiti iz medija, jednako će lako cjelinu potražiti izvan granica pojedinog rada – u seriji radova (*Smetnje u komunikaciji* iz 2009.) ili u asamblažu medijski raznovrsnih radova (*Vrt u ogledalu* iz 2019.). Neovisno o formatu, mediju ili konceptu, Mirnino stvaralaštvo koherentnim čini posvećenost i dosljednost u promišljanju dvojnosti ljudske naravi koja jednako duguje prirodi koliko i kulturi. Riječ je o Mirninoj metatemi – tematskom određenju višeg reda koje, posebice na izložbi „Gledanje između slika“, nudi ključ za razumijevanje njene motivike čija se raznovrsnost proteže od dominantnih pejzaža preko animalistike, ljudskih figura pa sve do arhitekture. Na prvi se pogled Mirnini prizori mogu shvatiti kao uhvaćeni trenuci zbilje, kao portreti konkretnih mjesta ili bilješke konkretnih situacija, a njezino slikanje „u jednom dahu“ može čak sugerirati plenerističku metodu bilježenja motiva direktno u prirodi. No, dok pleneristi rade brzo kako bi zabilježili prolazan trenutak stvarnosti, svjetla i sjene, Mirna stvara u hipu

Izdavač: HKD / Galerija Kortil
 Za izdavača: Edvin Liverić Bassani
 Voditeljica galerije: Ivana Lučić
 Autorica teksta: Vana Gović Marković
 Lektura: Lidija Toman, Leksiko
 Oblikovanje i grafička priprema: Studio GLAZAR
 Tisak: Adria print, Rijeka
 Rijeka, rujan 2024.

Izložba je ostvarena zahvaljujući financijskoj potpori Grada Rijeke, Primorsko-goranske županije te Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

NASLOVNICA: Narcis, 2023.



primorsko
goranska
županija



da bi zabilježila nešto sasvim suprotno, njenu esenciju. Riječ je o trenucima nadahnuća kada vlastito akumulirano iskustvo boravka u prirodi apstrahira u predodžbe, često neodvojive od kolektivnih predodžbi mitova i arhetipova. Gestualnost Mirnina rukopisa nije stoga vođena deskripcijom već uzbuđenjem sažimanja totaliteta iskustva u jednom jedinom motivu. Uzmimo za primjer sliku „Argonauti“, posljednju iz mini serije naziva „Nemogući otoci“, koja prikazuje otok čije kopno ne vidimo već naslućujemo iz konfiguracije stabala koja na njemu rastu. Stabla dominiraju slikom uslijed centralne pozicije, veličine, zasićenog kolorita, gušćih namaza te visokog stupnja slikarske dorađenosti koja nam omogućava da ih identificiramo kao različite vrste iz porodice bora. More i nebo koji ih okružuju bitno su drugačijih vrijednosti, izvedeni su skicozno, razliveno, lazurnim namazima pastelnih boja na pozadini platna koje izbija prema van, kao da se tu slika nastoji osloboditi svake reprezentacije. Mirna je likovnim jezikom borovima odlučila podariti tvarnost pojedinačnog i time ih je pripustila u materijalnost zbilje, dok je nebu i moru istu tu tvarnost uskratila, kako bi odškrinula vrata snovitosti. I naposljetku, tu je brod s putnicima koji svojom oblikovnom sumarnošću i koloritom više pripadaju potonjem svijetu, iako ne u potpunosti. Putnici su to izvan vremena i prostora, više nego ljudi, oni su simboli ljudske potrebe za otkrivanjem nepoznatog.

3



ARGONAUTI
2023., ulje na platnu, 200 x 250 cm

Stvaralaštvo u trajnoj dijalektici univerzalnog i singularnog, ili (platonovskim jezikom rečeno) svijeta ideja i njihovih mnogostrukih odraza i sjena, neminovno ima autoričin doživljajni i misaoni aparat u svom središtu, u tom se središtu isprepliću krajnosti te kreiraju figuralni prikazi i fabulacije neke sasvim nove zbilje, istovremeno bliske i začudne: „Na početku svijeta, pa i prije samog početka, bila je krava. Oslikanog trbuha i pogleda koji je hipnotizirao. Imala je zlatno tele. Ne zna se točno u kojem trenutku i kako, ali tele je postalo dječak, a neke priče kažu da je ono već iz utrobe krave izašlo u obličju dječaka. Jedne noći uz nogu krave uspjela se zmija privučena mirisom mlijeka, i zagrizla u njeno nabreklo vime. Mlijeko je poteklo niz tlo kao potočić, a potom je nastala rijeka. U njoj je dječak prvi put ugledao svoj odraz i krenuo nizvodno.“¹

Ovim izmaštanim mitom Mirna je svom novom ciklusu podarila narativnu potku i potakla nas na relacijsku interpretaciju, na čitanje između slika. Ohrabrila nas je da i sami taj značenjski prazan prostor između slika ispunimo vlastitim asocijativnim imaginarijem, da – figurativno rečeno – uzvratimo pogled Svetoj Kravi, jedinoj protagonistici koja nas s Mirninih slika netremice promatra.

Pored hinduističkog simbola svete krave, u Mirninom ciklusu izdašno je zastupljena i voda kao potentan transkulturalni simbol. Dok su njihova temeljna značenja u osnovi veoma podudarna, oba simbola podrazumijevaju život, plodnost i čistoću, sveta krava ujedno predstavlja zemlju i majčinstvo kao kategorije statičnosti i trajnosti, dok se dodatna značenja vode (među inima) crpe iz njene fluidnosti sugerirajući sasvim suprotne kategorije promjenjivosti, pokrenutosti i prolaznosti.



SVETA KRAVA
2021., ulje na platnu, 130 x 150 cm
vl. Danijel Pribanić

¹ Citat Mirne Kutleše preuzet iz predgovora izložbe „Prije početka“ autora Damira Stojnića, Galerija Lamparna, Labin, listopad 2023.



IGRE RATA
2022., ulje na platnu, 120 x 180 cm
vl. Diana Zalar

GALERIJA KORTIL

Pokrenutost jest i opći dojam koji stječemo promatrajući Mirnina platna. Riječ je o dinamiziranim slikarskim površinama koje su u trajnom procesu preoblikovanja. Na njima forme istovremeno nastaju i nestaju, figuracija često egzistira na rubu apstrakcije, a perspektiva se gubi u teksturi plohe. Kombinirajući različite slikarske pristupe (plošnost i perspektivu, skicoznost i doradenost, pastozno i lazurno slikanje, tonsku modelaciju i kolorističku modulaciju) Mirna izbjegava motiv dovesti u stadij njegove dovršenosti i odvojivosti od okoline/pozadine. Sasvim suprotno, nastoji sugerirati permanentnu mijenu i uvjetovanost kontekstom. Umjetnica time donosi intuitivni pogled na suvremeno doba koje je sociolog Zygmunt Bauman označio pojmom „tekuće modernosti“. Doba tekuće modernosti rastaće sve što je čvrsto, stabilno i trajno pa u naše živote unosi posvemašnju nesigurnost, fragmentaciju i dezorijentiranost. Naša se aktivnost svodi na fiksiranje vlastitog identiteta u dinamičnom svijetu procesnosti: *Potruga za identitetom je neprekidna borba da taj tok zaustavimo ili usporimo, da učvrstimo fluidno, damo oblik bezobličnom.*²

Društvenoj dezintegraciji, našoj vremenskoj i prostornoj neučvršćenosti, Mirna suprotstavlja figuralne prikaze koji nadilaze partikularnosti, koji egzistiraju onkraj vremena i prostora, često nadahnuti arhetipom ili mitom. Ugođaj začudnosti i snovitosti pritom postaje temeljni kohezivni element svake slike, a onda i ciklusa u cjelini. Pored već navedenog, spomenuti ugođaj proizlazi i iz transparentnog slikarskog postupka koji teži razotkrivanju procesa – svaku Mirninu slikarsku misao, asocijaciju ostavlja zabilježenom, svaku fazu stvaranja vidljivom. Ništa što je naslikano ne briše se i ne nestaje, već u svojoj mijeni ostaje trajno zabilježeno.

² Zygmunt Bauman, „Tekuća modernost“, Zagreb: Naklada Pelago, 2011., str. 84.

MIRNA KUTLEŠA (1980., Rijeka) diplomirala je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 2004. Od tada bilježi kontinuiranu prisutnost na hrvatskoj likovnoj sceni sudjelujući na brojnim samostalnim i skupnim izložbama. Sa svojim radovima zastupljena je u zbirci Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, zbirci Erste Fragmenti, te mnogim privatnim zbirkama.

Njena umjetnička praksa zasniva se na slikarstvu, odnosno slici čije uporište pronalazi u različitim izvorima, preplićući osobno i kolektivno iskustvo. Bilo da je riječ o klasičnoj slici, crtežu ili prostornim instalacijama i intervencijama, radovi su uvijek utemeljeni u atmosferi te značenjskoj i izvedbenoj slojevitosti, propituju vizualni okoliš s njegovim hijerarhijama, uspostavljenim narativima i kanonima reprezentacije te tragaju za onim neočekivanim i potisnutim.

Osim umjetničkim Kutleša se bavi i pedagoškim radom. Osmislila je i provela niz radionica za djecu i odrasle u suradnji s lokalnim muzejima te Sveučilištem u Rijeci. Niz godina djelovala je kao samostalna umjetnica u sklopu HZSU-a, a od 2019. je zaposlena na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci gdje predaje slikarstvo.

GALERIJA KORTIL



SLIJEPI PUTNICI
2023. ulje na platnu, 70 x 90 cm

GLEĐANJE IZMEĐU SLIKA



DRUGI PUT, DRUGA ŠUMA
2023., ulje na platnu, 130 x 150 cm

GALERIJA KORTIL



POKRIVENO ŠUMOM
2024., ulje na platnu, 156 x 206 cm

GLEĐANJE IZMEĐU SLIKA

Galerija Kortil | Strossmayerova 1, Rijeka
ponedjeljak – petak: 10 – 13 | 17 – 20 sati
subota: 10 – 13 sati

 hkd-rijeka.hr/galerija-kortil

  [galerijakortil](https://www.instagram.com/galerijakortil)